

**AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 54. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT
ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATIN VERSENYÉNEK ELSŐ FORDULÓJA**

A maiores (9–11 . oszt.) kategória tétele

(2018. február 9. 10-13^h)

A krétai háborúról

A krétai háborút a történetíró Florus szerint valójában csak azért kezdeményezték a rómaiak, hogy az oly nemes és nagy hírű szigetet legyőzhessék. Erre jó ürügyet adott, hogy a krétaiak a rómaiak ellensége, a pontoszi VI. Mithridatész felé mutatkoztak nyitottnak. A Mithridatész elleni háború fontos része volt a Földközi-tenger kalózái elleni hadviselés, hiszen ők a pontosziak szövetségeseül szegődtek. A hadműveletek irányításával először a triumvir Marcus Antonius azonos nevű apját bízták meg, aki 72/71-es krétai vállalkozása és csúfos veresége után a Creticus ragadványnevet kapta, és nem sokkal később meghalt. Akadt azonban olyan hadvezér, aki később nagyobb sikerrel járt ezen a területen.

Videbant Romani Cretam Mithridati favere: placuit¹ hoc armis vindicare. Primus² invasit insulam Marcus Antonius, cum ingenti quidem victoriae spe atque fiducia, quamobrem plures catenas in navibus quam arma portavit. Dedit itaque poenas vecordiae.³ Nam plerisque navibus interceptis hostes corpora captivorum funibus religaverunt et suspenderunt, ac sic velificantes⁴ in modum triumphatorum Cretes portibus suis adremigaverunt.⁵ Metellus⁶ deinde totam insulam igni ferroque populatus est. In captivos saeve consulebatur,⁷ plerique eorum se veneno confecerunt, alii legatos de deditioe ad Pompeium⁸ miserunt. Et cum ille⁹ in Asia rem gereret¹⁰ et in aliena provincia inritus¹¹ esset, eo infestior Metellus in hostes ius victoris exercuit, victisque ducibus Cydoneae¹² victor¹³ Romam redit.

¹ A *placere* személytelen használatban áll, jelentése itt: elhatározták.

² „elsőként”

³ Amiért megbűnhődik (*poenas dare*): genitívus

⁴ Fordítsa határozói igenévként („-va/-ve”).

⁵ *Adremigo* I: „visszaevez”; ahová: datívus.

⁶ A Kr. e. 69. év consulja, Quintus Caecilius Metellus, akit később szintén Creticusként emlegettek.

⁷ Jelentése itt: „valakivel (valahogyan) bánik”, „valakivel szemben (valahogyan) eljár”.

⁸ Gnaeus Pompeius Magnus, az egyik legnagyobb római hadvezér. 67-ben főhatalmat kapott a kalózkodás elleni háborúban.

⁹ Ti. Pompeius.

¹⁰ A *rem gerere* itt katonai jelentésben áll („hadakozik”).

¹¹ „nem illetékes”

¹² *Cydonea*, -ae f.: krétai város

¹³ „győztesként”